

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19Pc/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322203160
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2023:2322203160.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, v právnej veci povinného otca A. O., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX/X, T. nad D., proti oprávnenému M. S. O., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XXX, A., o zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e vyživovaciú povinnosť navrhovateľa voči plnoletému dieťaťu, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Galanta, číslo konania 24P/161/2015-76 zo dňa 14.06.2017 s účinnosťou od 01.09.2022.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 19.08.2022 sa povinný domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči plnoletému synovi s účinnosťou od 01.09.2022, ktorá bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 24P/161/2015 zo dňa 14.06.2017, ktorým bol otec zaviazaný platiť výživné na svojho syna v sume 170 Eur mesačne. Syn v roku 2022 ukončil štvorročné štúdium na Strednej odbornej škole pre žiakov s telesným postihnutím v odbore mechanik počítačových sietí. V súčasnosti je zamestnaný v spoločnosti DXC Technology Slovakia s.r.o. so sídlom v Bratislave. Z uvedeného dôvodu má za to, že syn je schopný sám sa živiť a navrhuje zrušiť jeho vyživovaciú povinnosť. V priebehu konania doplnil, že povinný žije s rodičmi a jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok v sume 842,90 Eur mesačne. Je nemajetný. Má 100% mieru funkčnej poruchy. Je v stave bdelej kómy. Nie je schopný komunikácie s okolím a akéhokoľvek pohybu. Jeho rodičia sú starobní dôchodcovia. Má zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť.

2. Návrh podal povinný prostredníctvom svojho opatrovníka, ktorým je jeho otec. Z uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/22/2012-103 zo dňa 27.11.2013, v znení opravného uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/22/2012-116 zo dňa 10.01.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15CoP/14/2014-124 zo dňa 20.03.2014 vyplýva, že povinný po zdravotnej príhode upadol do bezvedomia s diagnózou hypoxisko - anoxické difúzne poškodenie mozgu.

3. Prílohou návrhu bol aj súhlas oprávneného s návrhom zo dňa 10.08.2022 z dôvodu, že ukončil štúdium a je zamestnaný, ktorý ale v priebehu konania odvolal z dôvodu obavy, že nie je schopný pracovať. Dňa 11.01.2023 vyjadril opätovne súhlas s návrhom z dôvodu, že sa mu zamestnávateľ snaží vytvoriť vhodné pracovné podmienky s ohľadom na jeho zdravotný stav, preto je naďalej zamestnaný. Súhlasil s rozhodnutím veci bez jeho prítomnosti.

4. Súd predvolal oprávneného na pojednávanie dňa 07.11.2022. Oprávnený svoju neúčasť ospravedlnil zo zdravotných dôvodov. Doložil lekársku správu psychiatricky MUDr. Kataríny Gallovej, ktorá v závere neodporučila účasť oprávneného na pojednávaní. Súd 07.11.2022 pojednával bez prítomnosti oprávneného, a to s jeho súhlasom. Opatrovník povinného zotrval na návrhu a doplnil, že syn je ležiaci. Musí byť kŕmený cez sondu. Prenášajú ho autom na rehabilitácie, musia ho umývať, polohovať. V čase, kedy sa syn dostal do bdelej kómy, mal syn 37 rokov. Povinný má vysoké výdavky v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

5. Na výzvu súdu, aby sa MUDr. Gallová vyjadrila, či vypočutie oprávneného môže viesť k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, táto uviedla, že oprávnený je evidovaný v ambulancii od mája 2022. Dostavuje sa na kontroly a užíva medikáciu. V anamnéze má duševné ochorenie, ktorého súčasťou sú možné rozlady a procesné úkony by zrejme mohli viesť k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Z lekárskej správy MUDr. Gallovej zo dňa 18.01.2023 vyplýva, že pojednávaní, ani rozhovorov sa oprávnený napriek snahe nemôže zúčastniť. Oprávnený súhlasil s tým, že bude vypočutý na súde dňa 24.01.2023, mimo pojednávania, za prítomnosti sudkyne. V uvedený deň bol však podľa matky hospitalizovaný. Táto ospravedlnila jeho neúčasť na pojednávaní dňa 26.01.2023 a požiadala o odročenie. Z uvedených dôvodov a z dôvodu súhlasu oprávneného s návrhom, súd netrval na osobnom vypočutí, či vzhľadnutí oprávneného. Dňa 09.03.2023 súd so súhlasom oprávneného zo dňa 11.01.2023 pojednával bez jeho prítomnosti. Oprávnený neprevzal predvolanie na pojednávanie na 09.03.2023, ale už samotným doručením predvolania bola splnená procesná podmienka na vedenie pojednávania a rozhodnutie. Podľa opatrovníka povinného mal o pojednávaní vedomosť. Na uvedenom pojednávaní súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

6. Z lekárskeho správy a zo správ z diagnostického vyšetrenia oprávneného (č.l. 48-57) vyplýva, že oprávnený má diagnostikovanú pezvazívnu vývinovú poruchu - Aspergerov syndróm F 84.5. Táto sa prejavuje u oprávneného o.i. problémami v sociálnych vzťahoch, v komunikácii s okolím, sociálnou fóbiou a ťažším zvládaním stresových situácií.

7. Z lekárskeho posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 02.02.2021 vyplýva, že oprávnený je od 2011 sledovaný pre Aspergerov syndróm. Miera funkčnej poruchy je 50% z dôvodu narušenia orientácie a komunikácie so spoločenským prostredím.

8. Z odborného posudku o invalidite zo dňa 19.01.2021 vyplýva, že oprávnený má diagnostikovaný Aspergerov syndróm/pervazívna porucha s autistickou symptomatológiou s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50%.

9. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 21.09.2022 vyplýva, že oprávnený bol v roku 2022 poberateľom invalidného dôchodku vo výške 225 Eur.

10. Svoje pravidelné mesačné výdavky oprávnený vyčíslil na sumu 707,88 Eur, z toho potraviny vyčíslil sumou 450 Eur mesačne.

11. Z výpisu z katastra nehnuteľností zo dňa 29.09.2022 (list vlastníctva č. 1570) vyplýva, že oprávnený je výlučným vlastníkom rodinného domu s pozemkami o celkovej výmere 211 m² v katastrálnom území Nová Jelka. Na predmetných nehnuteľnostiach je zriadené vecné bremeno práva doživotného užívania v prospech matky oprávneného.

12. Z pracovnej zmluvy medzi DXC Technology Slovakia s.r.o., IČO 35 785 306 ako zamestnávateľom a oprávneným ako zamestnancom zo dňa 06.07.2022 vyplýva, že oprávnený nastúpil do práce 15.07.2022 na plný pracovný úväzok v pozícii IT Graduate, so základnou mzdou 1.500 Eur mesačne brutto, s miestom výkonu práce v Bratislave, s možnosťou príležitostnej práce z domu.

13. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni zo dňa 07.03.2023 vyplýva, že oprávnený je zamestnancom spoločnosti DXC Technology Slovakia s.r.o. od 15.07.2022 s pravidelným mesačným príjmom od 08/2022 do 01/2023 v priemere 1.564,97 Eur brutto. Zároveň je poberateľom invalidného dôchodku v sume 251,60 Eur mesačne.

14. Súd na danú vec aplikoval nasledovné:

Podľa § 154 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP") v znení do 31.12.2022, na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

Podľa § 156 CMP v znení do 31.12.2022, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

Podľa dôvodovej správy k novele CMP č. 338/2022 Z.z., „Podľa platnej právnej úpravy miestna príslušnosť súdu na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa. Cieľom tejto úpravy bolo poskytnúť strane oprávnenej „výhodu“ domáceho súdu. Avšak pod tieto konania patrí aj návrh na zmenu, resp. zrušenie vyživovacej povinnosti. V tomto prípade, ak osoba povinná podá návrh na zníženie výživného, je navrhovateľom a tým pádom má výhodu príslušnosti svojho „domáceho“ súdu. V praxi tak musí napríklad plnoleté dieťa z Košíc cestovať na súd miestne príslušný podľa otca do Bratislavy v prípade jeho návrhu na zníženie výživného na plnoleté dieťa. Z tohto dôvodu sa navrhuje, aby zámer úpravy vyjadrený zákonodarcom v § 154 platil vždy pre osobu oprávnenú na výživné, bez ohľadu na to, či je navrhovateľom.“

Podľa čl. 1 ods. 2 CMP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi vyjadrené a chránené. Podľa odseku 2, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Podľa článku 4 CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania... Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Povinný podal návrh na tunajší súd prostredníctvom opatrovníka. Z dôvodovej správy k novele CMP vyplýva, že aj pôvodný zámer zákonodarcu bol ten, že príslušným súdom vo veciach výživného plnoletých osôb je súd osoby oprávnenej na výživné. Nikto sa nesmie dovoľávať slov a viet zákona proti ich účelu a zmyslu. Tento bol podľa názoru súdu vyjadrený práve v spomínanej dôvodovej správe k novele, podľa ktorej od 01.01.2023, na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd osoby oprávnenej na výživné.

16. Povinný navrhol zrušiť vyživovaciu povinnosť od 01.09.2022 z dôvodu, že oprávnený je schopný sám sa živiť. Z dokazovania vyplynulo, že oprávnený ukončil štúdium v roku 2022 a od 15.07.2022 je zamestnaný s pravidelným mesačným príjmom (odseky 12 a 13). Zároveň je poberateľom invalidného dôchodku v sume 251,60 Eur mesačne. Je vlastníkom rodinného domu. Má bežné výdavky. Oprávnený vyjadril dňa 11.01.2023 súhlas s návrhom. Súd zrušil vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od 01.09.2022 v súlade s návrhom, keďže od uvedeného času je oprávnený schopný sa sám živiť.

17. O trovách súd rozhodol podľa § 52 CMP, a teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie

do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).